

Соціум. Аспекти. Пріоритети

ВІДБУЛИСЯ ПАРЛАМЕНТСЬКІ СЛУХАННЯ

Відкриваючи слухання, перший заступник Голови Верховної Ради України Андрій Парубій, зазначив: «Нам доводиться проводити реформи майже у всіх сферах суспільного життя. Така доля нашої держави, що нам доводиться одночасно і вести війну на сході, і реформувати всі сфери: від судової до силових структур, реформи, до антикорупційної реформи. Але однією з найбільш важливих для простої людини, для громадянина України є реформа охорони здоров'я».

Головуючий також підкреслив, що без загального плану, без загальної цілі дуже важко робити етапні спеціалізовані реформи в нашій галузі. За його словами, проблем безліч, їх багато, і вони дуже гострі.

Міністр охорони здоров'я Олександр Квіташвілі, зокрема, сказав: «В принципі ми вже заклали фундамент для хороших, правильних реформ в нашій країні, і наші цілі на 2016 рік – гарантований доступ кожної родини до системи первинної медичної допомоги в Україні. Це дуже важливо, щоб села в Україні отримали первинних докторів. Необхідно модернізувати первинну медичну допомогу не тільки новими препаратами, але ще й правильно фінансувати її. Від цього виграють усі.»

Голова Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я Ольга Богомолець, зокрема, наголосила: «Сьогодні вищий орган законодавчої влади країни має почути думку фахівців у сфері охорони здоров'я та громадськості щодо подальших кроків проведення в Україні реформування галузі охорони здоров'я та наближення її до європейських стандартів».

Учасники слухань зосередили увагу на тому, що збереження капіталу здоров'я як важливої складової людського капіталу є безумовним пріоритетом державної політики. Однак, незважаючи на те, що здоров'я людини визначено Конституцією України найвищою соціальною цінністю, а статтею 49 Основного Закону встановлено цілу низку важливих державних гарантій, спрямованих на забезпечення захисту та зміцнення здоров'я українських громадян, реальний стан системи охорони здоров'я України протягом двох останніх десятиліть є незадовільним. Про це яскраво свідчать результати соціологічних опитувань, згідно з якими до 87 відсотків громадян України незадоволені роботою вітчизняної медичної галузі.

ПІДВИЩЕНО ПОСАДОВІ ОКЛАДИ

Департамент інформації та комунікацій з громадськістю Кабінету Міністрів України повідомляє, що із 1 грудня 2015 року підвищення посадових окладів на 25% відбувається по всій сітці державних службовців. Крім того, враховуючи підвищення мінімальних соціальних стандартів з 1 вересня 2015 року, підвищення окладів для працівників бюджетної сфери також становитиме у цьому році 25%.

9 грудня 2015 року із метою упорядкування структури заробітної плати, включення до посадових окладів сум її індексації, яка накопичувалася протягом останніх років, ухвалена постановою Кабінету Міністрів № 1013 «Про упорядкування структури заробітної плати, особливості проведення індексації та внесення змін до деяких нормативно-правових актів».

Варто зазначити, що посадові оклади не підвищувалися з 2008 року. Зазначеною постановою передбачено підвищення посадових окладів працівників бюджетної сфери, зокрема, лікарів та вчителів, в середньому на 10%, що загалом, враховуючи підвищення мінімальних соціальних стандартів з 1 вересня 2015 року, становитиме близько 25%.

Підвищення посадових окладів здійснюється за рахунок включення до них сум індексацій, зменшення доплат, надбавок. Воно здійснюється в межах коштів, передбачених в кошторисах на оплату праці працівників відповідних органів.

Також постановою у зв'язку з індексацією здійснюється упорядкування посадових окладів, що визначаються у відсотках до посадового окладу Прем'єр-міністра - усіх керівників та їх заступників в органах державної влади, в тому числі і Президента України. Таким чином, підвищення посадових окладів відбувається по всій сітці держслужби від спеціаліста I категорії до Прем'єр-міністра.

Нагадаємо, що 14 лютого 2015 році була ухвалена постанова Кабінету Міністрів № 43 «Питання оплати праці членів Кабінету Міністрів України у 2015 році», якою встановлено, що у 2015 році місячна заробітна плата членам Кабінету Міністрів (крім керівників органів, підрозділи яких беруть участь у проведенні антитерористичної операції) нараховується у розмірі посадового окладу.

Посадовий оклад Віце-прем'єр-міністра України, Віце-прем'єр-міністра України – Міністра культури України, Віце-прем'єр-міністра України – Міністра регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ України та Міністра Кабінету Міністрів України становив 6109 гривень. Після відповідних відрхувань виплата становила 4784,59 гривень. Згідно з постановою Уряду № 1013, із 1 грудня 2015 року їх посадовий оклад становитиме 7636 гривень. Після відповідних відрхувань виплата становитиме 5980,13 гривень.

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ГАРАНТІЙ ПРИЗОВНИКАМ

23 листопада Президент Петро Порошенко підписав Закон № 734-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення відповідальності за порушення встановлених законом гарантій працівникам, призваним на військову службу», прийнятий Верховною Радою 3 листопада 2015 року.

Документом встановлено фінансову відповідальність роботодавця в розмірі 10 мінімальних заробітних плат за кожного працівника, щодо якого скоєно порушення, а також адміністративну відповідальність посадових осіб підприємств, установ, організацій (фізичних осіб - роботодавців) в розмірі від 50 до 100 неоподаткованих мінімумів доходів громадян.

Відповідні зміни вносяться до статті 265 Кодексу законів про працю України та статей 41, 221 та 255 Кодексу України про адміністративні правопорушення.

НОВИЙ ПРОЖИТКОВИЙ МІНІМУМ-2016

На офіційному сайті Мінфіну опубліковано проект Держбюджету на 2016 рік.

Серед іншого, проектом бюджету передбачено встановлення прожиткового рівня для працездатних осіб та мінімальної заробітної плати у місячному розмірі і з 1 січня 2016 року на рівні 1378 грн. (тобто збереження на поточному рівні) з подальшим збільшенням: з 1 травня – 1450 грн.; і з 1 грудня – 1550 грн.

ПРОВЕДЕНО ПЕРЕРАХУНКИ ПЕНСІЙ

Пенсійний фонд України в автоматичному режимі зробив перерахунки пенсій у зв'язку зі збільшенням розміру прожиткового мінімуму для непрацездатних громадян, але є категорії осіб, розмір пенсій у яких не змінився, роз'яснили в Департаменті пенсійного забезпечення Пенсійного фонду України.

Це насамперед пенсії, призначені за так званими «спец-законами» – депутатам, прокурорам, чиновникам та іншим. Не зросли або зросли несуттєво пенсії за віком, які перевищують прожитковий мінімум; пенсії, які індексувалися, зазначили у Фонді.

Також не змінився розмір пенсії в осіб, які не мають достатнього страхового стажу для повної пенсії, в тому числі в інвалідів III групи.

Інформацію щодо свого пенсійного забезпечення кожен пенсіонер може отримати в управлінні Пенсійного фонду України, в якому перебуває на обліку як одержувач пенсії.

Оскільки з 1 вересня до 1074 грн зріс прожитковий мінімум, установлений для осіб, які втратили працездатність, це стало підставою для підвищення розмірів пенсійних виплат. На початку жовтня Пенсійний фонд в автоматичному режимі провів перерахунки пенсій та пообіцяв виплатити протягом місяця пенсії з доплатою 7,5 млн українських пенсіонерів.

ЛЕГАЛІЗАЦІЯ ЗАРПЛАТИ – АКТУАЛЬНА ТЕМА

У нинішніх кризових умовах актуальною темою є боротьба з виплати заробітної плати у «конвертах», реалізація гарантій оплати праці та організація заходів по недопущенню виникнення заборгованості з виплати заробітної плати. Підприємства, установи, організації та громадяни – суб'єкти підприємницької діяльності, при виплаті заробітної плати, повинні дотримуватись чинного законодавства, нести відповідальність за навмисне ухилення від сплати податків і порушення норм законодавства щодо виплати заробітної плати.

В умовах дефіциту вільних вакансій, працівники, з метою працевлаштування, досить часто погоджуються на будь-які запропоновані роботодавцем умови. У такому випадку працівники, працевлаштовані нелегально, у виникненні будь-яких проблем стають повністю безправними перед роботодавцем, бо по відношенню до працівника не діють передбачені трудовим законодавством державні гарантії. Найбільш поширеними порушеннями вимог трудового законодавства, що допускається роботодавцями, є ненормований робочий день, відсутність вихідних днів, відсутність оплати «лікарняного» та відпустки, відсутність оплати роботи в надурочний час, у святкові неробочі дні, залежність розміру заробітної плати виключно від роботодавця, відсутність записів у трудовій книжці і несплата внесків до Пенсійного фонду. Працівники, які не захищені від незаконного звільнення, не мають гарантованого права на безпечні та здорові умови праці.

Погоджуючись на такі умови, наймані працівники не завжди розуміють, що позбавляють себе конституційної захисту сьогодні і можливості отримання гідної пенсії у майбутньому.

Усвідомлюючи важливість цієї проблеми, більшість роботодавців працюють у законодавчому полі. Але є й такі, які, намагаючись отримати якомога більший прибуток, ухиляються від сплати податків, використовують працю громадян без належного оформлення трудових відносин та пропонують зарплату в «конвертах».

Своєчасна й повна виплата заробітної плати працівникам не менше мінімальних соціальних стандартів, сплата платежів у Пенсійний фонд України – це обов'язок кожного роботодавця щодо соціального захисту своїх працівників.

Тільки офіційно оформлений найманий працівник може відчувати себе соціально захищеним, а бюджет Пенсійного фонду матиме стабільні надходження для своєчасного фінансування пенсійних виплат сьогодні та зростання розміру пенсій в майбутньому. Роботодавці мають знати, що легалізації заробітної плати альтернативи немає.

М.ТУРКО, перший заступник начальника управління Пенсійного фонду України у Франківському районі м.Львова

ЗБІЛЬШЕНО ПЕНСІЇ ТА ДОПОМОГУ ІНВАЛІДАМ

Кабінет Міністрів України вніс зміни до своєї постанови від 26 березня 2008 р. № 265 «Деякі питання пенсійного забезпечення громадян», якими забезпечив пенсійні виплати інвалідам III групи загального захворювання та виплату державної соціальної допомоги інвалідам з дитинства та дітям інвалідам у розмірі на рівні прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність.

Як відомо, статтею 46 Конституції України гарантовано, що пенсії, інші види соціальних виплат та допомоги, що є основним джерелом існування, мають забезпечувати рівень життя не нижчий від прожиткового мінімуму, встановленого законом.

Зважаючи на підвищення розмірів прожиткових мінімумів для основних соціальних і демографічних груп населення з 1 вересня 2015 року, розмір прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, становить 1 074 гривні.

Водночас постановою Кабінету Міністрів України від 26 березня 2008 року № 265 «Деякі питання пенсійного забезпечення громадян» для отримувачів пенсійних виплат – інвалідів III групи загального захворювання, державної соціальної допомоги – інвалідів з дитинства III групи та дітей-інвалідів (на яких батьки не отримують надбавку на догляд) було встановлено обмеження розміру виплати – не більше 949 гривень. Прийнята Урядом постанова це обмеження знімає.

Відтепер зазначені громадяни (а їх в Україні – 620,4 тисячі) отримуватимуть пенсійні виплати у розмірі на рівні прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, як і передбачено нормами Конституції України.

ПІДТРИМКА ЛЮДЕЙ З ІНВАЛІДНІСТЮ

У Міністерстві соціальної політики України під час зустрічі першого заступника Міністра Василя Шевченка з експертами місії Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ) обговорювалися питання оцінки якості функціонування системи реабілітації осіб з інвалідністю в Україні.

Як зазначили фахівці місії, за результатами їхнього візиту до України будуть розроблені рекомендації щодо подальшого впровадження на національному рівні Глобального плану дій ВООЗ на 2014-2021 рр. з підтримки і реабілітації людей з обмеженням життєдіяльності.

На початок 2015 року в нашій країні налічувалося 2 568 532 особи з інвалідністю, з яких 151 125 дітей, повідомив Шевченко. Для забезпечення своєчасності й комплексності реабілітаційного процесу сформована мережа реабілітаційних установ. У сфері управління Мінсоцполітики і місцевих органів соціального захисту населення працюють 165 реабілітаційних установ для інвалідів і дітей-інвалідів, в яких за I півріччя 2015 р. отримали реабілітаційні послуги 12 017 осіб з інвалідністю.

9 реабілітаційних установ безпосередньо підпорядковані Мінсоцполітики і перебувають у державній власності. Це центри професійної реабілітації інвалідів (Всеукраїнський центр професійної реабілітації інвалідів, Вінницький міжрегіональний центр профреабілітації інвалідів «Поділля», Львівський міжрегіональний центр соціально-трудової, професійної і медичної реабілітації інвалідів і Донбаський міжрегіональний центр профреабілітації інвалідів), а також центри соціальної реабілітації дітей-інвалідів.

Призначенням цих установ є реабілітація, відновлення знижених або втрачених професійних функцій, сприяння вибору професії і адаптації до неї дітей-інвалідів віком від 16 років і дорослих інвалідів, поновлення їхньої трудової діяльності в колишній або новій професії.